

Markus Zusak

De boodschapper

the house of books

Eerste druk, september 2011

Oorspronkelijke titel

I am the Messenger

Uitgave

Pan Macmillan Australia Pty Limited, Sydney/Alfred A. Knopf, New York

Copyright © 2002 by Markus Zusak

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2011 by The House of Books, Vianen/Antwerpen

Vertaling

Eefje Bosch

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer BNO, Amsterdam

Foto auteur

Bronwyn Rennex

ISBN 978 90 443 3247 6

D/2011/8899/153

NUR 302/284

www.thehouseofbooks.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deel I

De eerste boodschap

A De overval

De overvaller is kansloos.

Dat weet ik.

Dat weet hij.

Dat weet de hele bank.

Dat weet zelfs mijn beste vriend Marvin, die nog kanslozer is dan de overvaller.

Het ergst van alles is dat Marvs auto buiten geparkeerd staat in een vijftienminutenzone. We liggen allemaal met ons gezicht plat op de grond, en de meter loopt over een paar minuten af.

‘Waarom schiet die gast niet een beetje op?’ zeg ik.

‘Inderdaad,’ fluistert Marv terug. ‘Dit is godgeklaagd.’ Zijn stem klinkt gedempt vanaf de vloer. ‘Straks krijg ik nog een bekeuring dankzij die kansloze eikel. Nog een bekeuring trek ik niet, Ed.’

‘Die auto is het niet eens waard.’

‘Wat?’

Nu kijkt Marv mijn kant op. Ik merk dat hij gepikeerd raakt. Beledigd. Als er iets is waar Marv niet tegen kan, is het wel dat iemand zijn auto belachelijk maakt. Hij herhaalt zijn vraag.

‘Wat zei je daar, Ed?’

‘Ik zei,’ fluister ik, ‘dat hij die hele boete niet eens waard is, Marv.’

‘Luister,’ zegt hij. ‘Ik kan een hoop hebben, Ed, maar..’

Ik negeer de rest van zijn verhaal omdat, om eerlijk te zijn, het gesprek gewoon strontvervelend wordt zodra Marv over zijn auto begint. Hij blijft er maar over doorgaan, als een klein kind, terwijl hij net twintig is geworden. Niet te geloven.

Hij gaat nog een minuut of wat door, tot ik hem moet onderbreken.

‘Marv,’ wijs ik hem er fijntjes op, ‘die auto is een lachertje, oké? Hij heeft niet eens een handrem – hij staat buiten met twee bakstenen

achter de achterwielen.' Ik probeer mijn stem zo gedempt mogelijk te houden. 'De helft van de tijd doe je hem niet eens op slot. Waarschijnlijk hoop je stiekem dat iemand hem jat zodat je er met het verzekeringsgeld vandoor kunt.'

'Hij is niet verzekerd.'

'Dat bedoel ik.'

'Volgens de verzekering was hij het niet waard.'

'Klinkt plausibel.'

Op dat moment draait de overvaller zich om en roept: 'Wie ligt er daarachter te praten?'

Het kan Marv niks schelen. Hij is helemaal opgefokt over die auto.

'Ik hoor je anders nooit klagen wanneer ik je een slinger naar je werk geef, Ed. Stomme parvenu.'

'Parvenu? Wat is in hemelsnaam een parvenu?'

'Ik zei koppen dicht daarachter!' roept de overvaller opnieuw.

'*Schiet dan op!*' brult Marv terug. Nu heeft hij de pest in. En niet zo'n beetje ook.

Hij ligt met zijn gezicht op de vloer van de bank.

De bank wordt beroofd.

Het is abnormaal heet voor de lente.

De airconditioning heeft het begeven.

Iemand heeft zojuist iets lelijks gezegd over zijn auto.

Goeie ouwe Marv is aan het eind van zijn Latijn, of ten einde raad. Hoe je het ook wilt noemen – hij doet het in zijn broek van angst.

We blijven plat liggen op de versleten, stoffige, blauwe vloerbedekking van de bank, en Marv en ik kijken elkaar pissig aan. Onze vriend Ritchie ligt bij de legotafel, half eronder, tussen alle blokjes die op de vloer vielen toen de overvaller schreeuwend, brullend en bevend binnenkwam. Audrey ligt vlak achter mij. Haar voet ligt op mijn been, dat daardoor langzaam aan gevoel verliest.

Het pistool van de overvaller is gericht op de neus van een of ander arm schaap achter het loket. Op haar naamplaatje staat Misha. Arme Misha. Ze trilt bijna net zo erg als de overvaller, terwijl ze wacht tot een puisterige jongen van negenentwintig met een das en zweetplekken onder zijn armen de tas met geld heeft gevuld.

'Ik wou maar dat die gast opschoot,' zegt Marv.

'Dat zeg ik net,' zeg ik tegen hem.

‘Ja, en? Mag ik soms zelf geen commentaar leveren?’

‘Haal je voet van me af, zeg ik tegen Audrey.

‘Wat?’ antwoordt ze.

‘Ik zei: haal je voet van me af – mijn been slaapt.’

Ze haalt hem weg. Met tegenzin.

‘Dank je.’

De overvaller draait zich om en schreeuwt zijn vraag voor de laatste keer. ‘Welke klootzak ligt daar te praten?’

Het is het vermelden waard dat Marv op zijn zachtst gezegd wat lastig kan zijn. Hij is gek op ruzie. Niet bepaald het toonbeeld van vriendelijkheid. Hij is het soort vriend met wie je continu ruzie hebt – helemaal wanneer het over die oude Falcon van hem gaat. Hij kan ook een ontzettend kinderachtige eikel zijn als-ie wil.

Hij denkt grappig te zijn en roept: ‘Dat is Ed Kennedy, meneer. Ed is aan het praten!’

‘En bedankt!’ zeg ik.

(Mijn volledige naam is Ed Kennedy. Ik ben negentien jaar. Ik ben een minderjarige taxichauffeur. Ik ben een typisch voorbeeld van de jongemannen die je tegenkomt in dit voorstadje – met niet bijster veel vooruitzichten of mogelijkheden. Los daarvan lees ik meer boeken dan goed voor me is, en ben ik waardeloos in seks en mijn belastingaangifte. Aangenaam.)

‘Bek dicht, Ed!’ schreeuwt de overvaller. Marv gniffelt. ‘Of moet ik die kant op komen en je helemaal aan flarden schieten!’

Het doet me denken aan de middelbare school, waar je sadistische wiskundeleraar voor het bord bevelen naar je staat te blaffen, zelfs al kan het hem allemaal niks meer schelen en wacht hij alleen nog maar op de bel, zodat hij naar huis kan om bier te drinken en zich vol te vreten voor de tv.

Ik kijk naar Marv, ik kan hem wel vermoorden. ‘Je bent verdomme twintig. Wil je ons soms allemaal dood hebben?’

‘Bek dicht, Ed!’ De stem van de overvaller klinkt harder dit keer.

Ik fluister nog zachter. ‘Als ik word neergeschoten, dan is dat jouw schuld. Dat mag duidelijk zijn, toch?’

‘Ik zei: bék dicht, Ed!’

‘Het hele leven is één grote grap voor jou, of niet, Marv?’

‘Nu is het afgelopen.’ De overvaller laat de vrouw achter het loket

voor wat ze is en komt naar ons toe, hij heeft het helemaal gehad. Zodra hij bij ons staat, kijken we allemaal naar hem op.

Marv.

Audrey.

Ik.

En alle andere hopeloze figuren die net als wij verspreid over de vloer liggen.

De loop van het pistool raakt mijn neus. Ik krijg er jeuk van. Ik krab niet.

De overvaller kijkt van Marv naar mij en weer terug. Door de kous op zijn hoofd zijn zijn rode snorharen en acnelittekens te zien. Zijn ogen zijn klein en hij heeft grote oren. Waarschijnlijk berooft hij de bank uit wraak op de wereld, omdat hij al drie jaar op rij de lokale lelijkheidsprijs van zijn buurtfeest heeft gewonnen.

‘Nou, wie van jullie is Ed?’

‘Hij daar,’ antwoord ik, en ik wijs naar Marv.

‘O nee, dit flik je me niet,’ verweert Marv zich, maar ik zie aan zijn ogen dat hij lang niet zo bang is als hij zou moeten zijn. Hij weet dat we er allebei allang geweest zouden zijn als deze overvaller echt meende wat hij zei. Hij kijkt op naar de man met de kous op de kop en zegt: ‘Wacht eens even...’ Hij wrijft over zijn kin. ‘Je komt me zo bekend voor.’

‘Oké,’ geef ik toe. ‘Ik ben Ed.’ Maar de overvaller heeft het te druk met luisteren naar wat Marv zo nodig kwijt moet.

‘Marv,’ fluister ik luid. ‘Hou je kop.’

‘Hou je kop, Marv,’ zegt Audrey.

‘Hou je kop, Marv!’ roept Ritchie vanaf de andere kant van de ruimte.

‘En wie ben jij dan wel?’ roept de overvaller naar Ritchie. Hij draait zich om, om te zien waar de stem vandaan kwam.

‘Ik ben Ritchie.’

‘Oké, klep dicht, Ritchie! Begin jij nou ook niet nog eens!’

‘Prima,’ antwoordt de stem. ‘En bedankt.’ Het lijkt wel alsof al mijn vrienden betweters zijn. Vraag me niet waarom. Zoals zoveel dingen, is het wat het is.

In elk geval is de overvaller nu witheet van woede. Het lijkt uit zijn poriën te gutsen, dwars door de kous over zijn gezicht heen. ‘Ik heb

het hier verdomme echt helemaal mee gehad,' gromt hij. Hij spuugt de woorden bijna uit.

Maar daar laat Marv zich niet door weerhouden.

'Ik heb het idee,' vervolgt hij, 'dat we misschien samen op school hebben gezeten of zo, weet je wel?'

'Jij wilt echt dood, hè,' zegt de overvaller nerveus, nog steeds witheet, 'of niet soms?'

'Nou, eerlijk gezegd,' licht Marv toe, 'wil ik alleen maar dat je mijn parkeerboete betaalt. Het is hierbuiten een vijftienminutenzone. Je hebt me hier een beetje mee overvallen.'

'Dat heb ik zeker, verdomme!' Hij richt zijn pistool.

'Dat kan ook wel ietsje minder vijandig, hè.'

O god, denk ik. Marv is er geweest. Die krijgt zo dadelijk een kogel door zijn kop.

De overvaller kijkt door de glazen deuren van de bank, en probeert te bepalen welke auto van Marv is. 'Welke is het?' vraagt hij – nog best beleefd, moet ik zeggen.

'Die lichtblauwe Falcon daar.'

'Die barrel? Daar zou ik nog niet eens tegenaan pissen, laat staan een boete voor betalen.'

'Ho eens even.' Marv raakt weer helemaal over zijn toeren. 'Aangezien jij een hele bank berooft, kun je op zijn minst mijn parkeerboete betalen, vind je ook niet?'

Ondertussen.

Het geld ligt klaar bij het loket en Misha, het arme loketschaap, roept. De overvaller draait zich om en loopt weer naar haar toe.

'Opschieten, trut,' blaft hij tegen haar terwijl ze hem het geld overhandigt. Ik neem aan dat dat de toon is die bij een overval hoort. Hij heeft absoluut naar de juiste films gekeken. Niet veel later komt hij weer onze kant op, met het geld in zijn handen.

'Jij daar!' roept hij naar mij. Hij heeft nieuwe moed verzameld, nu hij het geld heeft. Hij staat op het punt me met zijn pistool te meppen wanneer zijn aandacht wordt getrokken door iets wat zich buiten afspeelt.

Hij kijkt nog een keer.

Door de glazen deuren van de bank.

Er loopt een straaltje zweet langs zijn nek.

Hij ademt hoorbaar.
Zijn gedachten malen en...
Hij ontploft.
'Nee!'

Buiten staat de politie, maar die heeft geen idee wat er in de bank gaande is. Het nieuws heeft de straat nog niet bereikt. Ze vertellen iemand in een gouden Torana dat hij niet dubbel mag parkeren bij de bakkerij aan de overkant. De auto vertrekt, net als de agenten, en de kansloze overvaller blijft achter met de zak vol geld in zijn handen. Daar gaat zijn lift.

Hij krijgt een idee.
Hij draait zich weer om.
Naar ons.
'Jij daar,' beveelt hij Marv. 'Geef me je sleutels.'
'Wat?'

'Je hebt me wel gehoord.'
'Die is antiek, die auto!'
'Het is een wrak, Marv,' beledig ik hem. 'Geef hem de sleutels of ik draai je eigenhandig de nek om!'

Met een knorrige blik voelt Marv in zijn broekzak en haalt zijn autosleutels tevoorschijn.

'Wees er een beetje lief voor,' smeekt hij.
'Krijg de tering,' antwoordt de overvaller.
'Zeg, dat hoeft nou ook weer niet!' roept Ritchie van onder de legotafel.

'Kop dicht, jij!' roept de overvaller terug, en weg is hij.

Zijn enige probleem is het feit dat de kans dat Marvs auto meteen start ongeveer vijf procent is.

De overvaller stormt door de deuren van de bank en rent de straat op. Hij struikelt en laat vlak bij de ingang het pistool vallen, maar besluit het te laten liggen. In een fractie van een seconde zie ik de paniek op zijn gezicht, terwijl hij overweegt of hij het moet oprapen of doorlopen. Hij heeft geen tijd meer, dus laat-ie het liggen en rent verder.

Terwijl we allemaal op onze knieën gaan zitten om te kijken, zien we hoe hij bij de auto aankomt.

'Moet je opletten.' Marv begint te lachen. Audrey, Marv en ik zitten te kijken en Ritchie komt erbij.

Buiten blijft de overvaller staan en probeert uit te vogelen welke sleutel van de auto is. Op dat moment barsten we in lachen uit om zijn gestuntel.

Uiteindelijk lukt het hem om in te stappen en hij probeert de auto ontelbare keren te starten, maar hij slaat niet één keer aan.

Dan.

Om een reden die ik nooit zal begrijpen.

Ren ik naar buiten, en pak in het voorbijgaan het pistool. Zodra ik de straat oversteek, kruist mijn blik die van de overvaller. Hij probeert de auto uit te komen, maar daar is het nu te laat voor,

Ik sta bij het raampje van de Ford.

Ik houd het pistool op zijn ogen gericht.

Hij verroert zich niet.

Dat doen we geen van beiden.

Hij probeert weg te komen en ervandoor te gaan, en ik zweer dat ik niet doorheb dat ik het pistool afvuur totdat ik vlak bij hem sta en glas hoor rinkelen.

‘Wat doe je?’ roept Marv verbijsterd vanaf de andere kant van de straat. Zijn hele wereld valt in duigen. ‘Dat is wel mijn auto waar je op staat te schieten!’

Er komen sirenes aan.

De overvaller valt op zijn knieën.

Hij zegt: ‘Wat ben ik toch een idioot.’

Ik kan hem alleen maar gelijk geven.

Heel even kijk ik omlaag en heb ik medelijden met hem omdat ik me realiseer dat ik waarschijnlijk kijk naar de ongelukkigste man op aarde. Om te beginnen berooft hij een bank waar volslagen idioten als Marv en ik zich bevinden. Vervolgens verdwijnt zijn vluchtauto. Dan, wanneer het net weer een beetje goed begint te gaan omdat hij een andere auto heeft weten te regelen, blijkt dat de meest waardeloze auto van het zuidelijk halfrond te zijn. Ergens vind ik hem een beetje zielig. Stel je voor – wat een vernedering.

Terwijl de agenten hem in de boeien slaan en wegleiden, zeg ik tegen Marv: ‘Zie je nou wel?’ Ik zet mijn stem kracht bij. Ga harder praten. ‘Zie je wel? Weer een bewijs hoe sneu’ – ik wijs ernaar – ‘die auto is’. Ik laat een korte stilte vallen om het bij hem te laten bezinken. ‘Als die bak ook maar iets voorstelde, was die gast ermee weggekomen, of niet dan?’

Marv geeft het toe. ‘Waarschijnlijk wel, ja.’

Het is eerlijk gezegd moeilijk in te schatten of hij niet liever had gehad dat de overvaller was ontsnapt, alleen maar om te bewijzen dat zijn auto niet zo waardeloos was.

Er ligt glas op straat en op de zittingen van de auto. Ik probeer erachter te komen wat het meest aan diggelen ligt – de autoruit of Marvs humeur.

‘Hé,’ zeg ik. ‘Sorry van de ruit, oké?’

‘Maakt niet uit,’ antwoordt Marv.

Het pistool voelt warm en plakkerig, als smeltende chocola in mijn hand.

Er komen nog een paar agenten aan om vragen te stellen.

We gaan mee naar het politiebureau en ze stellen ons vragen over de overval, wat er gebeurd is, en hoe ik het voor elkaar kreeg om het pistool in handen te krijgen.

‘Hij liet het dus gewoon vallen?’

‘Dat zeg ik toch net, of niet dan?’

‘Hoor eens, knul,’ zegt de agent. Hij kijkt op van zijn formulieren. ‘Het is nergens voor nodig om snibbig te worden.’ Hij heeft een bierbuik en een grijzende snor. Waarom voelen zoveel agenten toch de behoefte om een snor te laten staan?

‘Snibbig?’ vraag ik.

‘Snibbig, ja.’

Snibbig.

Leuk woord wel.

‘Sorry,’ zeg ik tegen hem. ‘Hij liet het gewoon vallen toen hij naar buiten rende en ik heb het opgeraapt toen ik achter hem aan ging. Meer niet. Hij was compleet in shock, oké?’

‘Oké.’

We blijven daar nog best een tijdje zitten. Het enige moment waarop de agent met de bierbuik uit zijn hum is is wanneer Marv hem maar blijft doorzagen over een vergoeding voor zijn auto.

‘Die blauwe Falcon?’ vraagt de agent.

‘Precies ja.’

‘Om het maar even grof te zeggen, jongen – die auto is een absolute blamage. Een lachertje.’

‘Dat zei ik toch,’ zeg ik.

‘Hij heeft niet eens een handrem, in godsnaam.’

‘Ja, en?’

‘Je mag van geluk spreken dat we je er geen boete voor geven – dat ding mag helemaal niet de weg op.’

‘En bedankt.’

De agent glimlacht. ‘Heel graag gedaan.’

‘En laat me je een advies geven.’

We zijn al bijna de deur uit wanneer we merken dat de agent nog niet klaar is. Hij roept ons terug, of in elk geval roept hij Marv.

‘Ja?’ antwoordt Marv.

‘Waarom neem je geen nieuwe auto, jongen?’

Marv kijkt de man ernstig aan. ‘Daar heb ik zo mijn redenen voor.’

‘Wat dan – geen geld?’

‘O, geld heb ik wel. Ik werk heus wel, hoor.’ Hij krijgt het zelfs voor elkaar om schijnheilig te klinken. ‘Mijn prioriteiten liggen nou eenmaal ergens anders.’ Nu glimlacht hij, zoals alleen iemand dat kan die trots is op een auto van dat kaliber. ‘En daarbij – hou ik van mijn auto.’

‘Goed dan,’ concludeert de agent. ‘Tot ziens.’

‘Wat heb uitgerekend jij nou voor prioriteiten?’ vraag ik Marv wanneer we aan de andere kant van de deur staan.

Marv staart blanco voor zich uit.

‘Hou jij je bek nou maar, Ed,’ zegt hij. ‘Je bent vandaag misschien dan wel de grote held voor de meeste mensen, maar voor mij ben je gewoon de gore eikel die een kogel door mijn raam heeft gejaagd.’

‘Wil je dat ik ervoor betaal?’

Marv gunt me nog een glimlach. ‘Nee.’

Om eerlijk te zijn, is dat een behoorlijke opluchting. Ik zou nog liever doodgaan dan ook maar een cent aan die Falcon uit te geven.

Wanneer we het politiebureau uitkomen, staan Audrey en Ritchie op ons te wachten, maar ze zijn niet alleen. Er zijn ook mensen van de pers, en er worden talloze foto’s genomen.

‘Daar heb je hem!’ roept iemand, en voor ik ertegenin kan gaan staat

de hele menigte om me heen, vragen te stellen. Ik geef zo snel als ik kan antwoord en leg nogmaals uit wat er is gebeurd. De voorstad waar ik woon is niet klein, en er zijn allemaal mensen van de radio, tv en de krant die items presenteren en artikelen schrijven voor de volgende dag.

Ik zie de koppen al voor me.

Iets als TAXICHAUFFEUR VERANDERT IN HELD zou leuk zijn, maar waarschijnlijk zal het meer iets worden in de trant van LOKALE NIETSNUT MAAKT ZICH NUTTIG. Die zal Marv wel kunnen waarderen.

Na zo'n tien minuten vragen stellen stuift de menigte weer uiteen en lopen we terug naar onze parkeerplek. Er zit een mooie vette bon op de voorruit van de Falcon, onder de ruitenwisser.

'Klootzakken,' zegt Audrey terwijl ze hem eraf trekt en bekijkt. De reden waarom we überhaupt in de bank waren was dat Marv zijn loon kon storten. Nu kan hij daar mooi de boete mee betalen.

We proberen het glas van de stoelen af te veggen en stappen in. Marv draait de sleutel een keer of acht om. Hij start niet.

'Fantastisch,' zegt hij.

'Typisch,' zegt Ritchie.

Audrey en ik houden onze mond.

Audrey stuurt en de rest van ons groepje duwt. We brengen hem naar mijn huis omdat dat het dichtst bij het centrum is.

Een paar dagen later zal ik de eerste boodschap ontvangen.

Daarmee verandert alles.